

Magyarországi Református Egyház Zsinati Hivatala
Pályázati Iroda
1146 Budapest, Abonyi utca 21.
telefon: +36-1-460-0700
1440 Budapest, 70 Pf.: 5
palyazatok@reformatus.hu
www.reformatus.hu

EFOP-1.9.8-17-2017-00002 Egyházi és civil szervezetek szociális közfeladat ellátásának támogatása

1

JÓ GYAKORLAT-TÁR

Csongrádi tanulmányút

Jelzőrendszeres tématerület

2. tevékenységcsoport: Eltérő gazdasági és társadalmi fejlettséghez igazodó szolgáltatási módszerek kidolgozása, bevezetése, alkalmazása:

a) az egyéni intézményi tudás kialakítása: saját jó gyakorlat-tár létrehozása, más intézmények jó gyakorlatainak megismerése, összegyűjtése, intézmények közti tapasztalatcsere megvalósítása

Helyszín: Piroskavárosi Szociális Család és Gyermejkölési Intézmény

Időpont: 2018. június 15.

Résztvevők: Erdős Zsuzsanna
Sólyom Edit
Bánné Kiss Erzsébet
Puch Anikó
Németh Mária
Borosné Háfra Szilvia

Az intézmény egykori családi házból átalakított és ennek megfelelően strukturált épületegyüttesben található. Az átalakítások kapcsán látszik, hogy a régi adottságok, illetve a hozzáépítések erőteljesen dominánsak az elrendezést illetően. A legutóbbi bővítés, felújítás 2007-2008-ban történt.

Az **intézménynek helyet adó épület** U-alakú, egy régi és egy új épületrészből áll, a két épületrész összekötése egy körfolyosóval történik, amely labirintus-rendszerű, nehezen bejárható és a munkatársak számára nem belátható. A folyosók sötétek és néhol szűkek, kerekesszékekkel nehezebben megközelíthetőek. A közösségi tér az ebédlővel egybe esik, ami szintén szűkös, illetve a főgerendát tartó oszlopok tagolják a teret. Külön lakóegységek nincsenek, a demensek sincsenek elkülönítve. Az épületből két helyen (kijáraton) tudnak a lakók az udvarra kimenni. Az udvar az épület által körülzárt, parkosított, de méretét tekintve kicsi, az utcára nyíló nagykapu állandóan nyitva van. Az intézményvezető helyettes elmondása szerint az épület „nyitott”, a jó mentális állapotú lakók az intézményt bármikor elhagyhatják.

Magyarországi Református Egyház Zsinati Hivatala

Pályázati Iroda

1146 Budapest, Abonyi utca 21.

telefon: +36-1-460-0700

1440 Budapest, 70 Pf.: 5

palyazatok@reformatus.hu

www.reformatus.hu

EFOP-1.9.8-17-2017-00002 Egyházi és civil szervezetek szociális közfeladat ellátásának támogatása

2

Az idősek otthona 50 **férőhelyes**. Közülük 17 fő demens, a közösségbe beépülve segítik egymást. Az intézményvezető-helyettes elmondása szerint 3-4 ágyas szobák kerültek kialakításra, azonban a helyszíni bejárás során látható volt egy 2 ágyas, egy 7 ágyas betegszoba és több 5 ágyas szoba is. Az épületben található egy nagy ebédlő, amely közösségi alkalmak helyszínéül is szolgál.

A **lakószobák** kialakítása részint mondható ideálisnak. A jelenlegi elrendezés mellett a legtöbb lakószobában nem teljesül az a jogszabályi kritérium, hogy egy ellátottra legalább hat négyzetméternyi lakóterület jut. Méretüket tekintve 14-16-20 m²/szoba. A lakószobák többnyire szűkösök, zsúfoltak, de minden lakó rendelkezik egy ágygal és a hozzá tartozó éjjeli szekrénnel, a személyes élettér erre szűkül. 2 – 3 – 4 – 5 – 7 fős lakószobák kerültek kialakításra az intézményben. 3-4 személyenként van zuhanyzó, és 10 főként van mosdó.

A **szakmai létszámot** tekintve az intézmény 10 fő szakdolgozóval rendelkezik, valamennyien szakképzettek. A nappali műszakban 3 fő ápoló, gondozó kerül beosztásra, az éjszakai műszakban 1 fő gondozó teljesít szolgálatot. Szakápolási tevékenységet nem folytatnak, szakápolási engedélyük nincs.

Az **ellátottak összetétele** egészségügyi és mentális állapotukat tekintve változó. Fennjáró, mozgásában korlátozott, illetve ágyban fekvő lakók is élnek az intézményben. A demencia többféle fokozata is jellemző a bentlakókra, az enyhétől a súlyosig.

Az 50 fő lakóból 17 fő **demens személyt** látnak el. A demens személyek aránya tartósnak mondható. 7 főnek van ápolási szükséglete. A demens lakók nem elkülönülten, hanem a lakóközösségbe integráltan kerülnek elhelyezésre.

Az ellátottak biztonsága érdekében az alábbi **eszközöket, jelző készülékeket** használják:

- Karperec a lakó kezére helyezve (csuklónál)
- Jelenleg 15 főnek van karperece, amennyiben többre lenne igény, akkor a kör bővítésére lehetőség van (van pót karperec)
- Az intézmény 2 db bejárati ajtajánál, valamint kapujánál jeladó
- A személyzetnél jelvételre alkalmas visszajelző készülék (Trex)
- Ezen kívül nővérhívó berendezés is működik, minden lakószobában elérhető

Az ajtónál és a kapuknál elhelyezett jeladók hurokként **működnek**, ha a lakó ezt a pontot megközelíti, akkor a személyzetnél jelez a visszajelző készülék (ún. Trex – vezeték nélküli mobilegység). Rádióhullámon keresztül kommunikálnak az eszközök egymással.

Magyarországi Református Egyház Zsinati Hivatala
Pályázati Iroda
1146 Budapest, Abonyi utca 21.
telefon: +36-1-460-0700
1440 Budapest, 70 Pf.: 5
palyazatok@reformatus.hu
www.reformatus.hu

EFOP-1.9.8-17-2017-00002 Egyházi és civil szervezetek szociális közfeladat ellátásának támogatása

3

A személyzetnél lévő vevő készüléknek digitális kijelzője van. Ezen látszik, hogy ki és melyik kijáraton hagyta el az intézmény épületét vagy udvarát.

Tapasztalataink szerint nem csak akkor jelez ha kifelé megy valaki, hanem akkor is ha befelé jön az épületbe.

Fontos információ, hogy a karperecet pacemakeres ellátott nem használhatja.

Az eszközök működésére vonatkozóan rendelkeznek **használati útmutatóval** írásban, továbbá a Legrand-nak van műszaki útmutatója. Ezen felül a „Legrand Neat” projektfelelőssel tart kapcsolatot az intézmény vezetője, aki az eszközök ismertetése, beüzemelése és karbantartása során valamint a hibaelhárításban és egyéb technikai kérdésekben a rendelkezésükre áll.

A használt eszközök **technikai hátterére** vonatkozóan az alábbi információkat kaptuk:

Rádióhullámon történik a kommunikáció (de a gyártó cég elmondása szerint vezetékkel is működtethető lenne). A hatósugár kb. 400 méter. Amennyiben fal- vagy egyéb leárnyékoló tényező van, akkor erősítőt kell használni. Az erősítőt a cég minden esetben ajánlja.

Szoftveren keresztül működik a rendszer, de az események csak a nővéreknél található eszközön kerülnek tárolásra, ezen visszanezhető, hogy ki és hányszor haladt át és melyik ponton. A szoftver számítógépre is telepíthető, és akkor tárolja az adatokat az ellátottról. Itt ez nincs kiépítve, csak a vevő készüléken kerül tárolásra valamennyi ideig az adat.

A vevőegység akkumulátora (jó minőségű ceruzaelem) 2-4 évet bír, jelez ha merül és cserélhető. A karperec 8 évet bír, de abban nem cserélhető az akkumulátor.

Az eszköz bevezetését az otthonban élő idős emberek biztonsága tette szükségessé. Ily módon a szabad mozgás, mint lehetőség, megmaradt az idős emberek számára.

Az intézmény szakmai vezetése fontosnak tartotta, hogy a szolgáltatás **nyitott ellátási rendszerben** történjen, azaz a lakókat nem kívánja korlátozni. A szabad ki-be járás biztosítása fontos cél a szakmai vezetés számára. Az általuk használt eszköz mindezt biztonsággal lehetővé teszi.

Az eszközök bevezetése során alapvető igénye volt az intézménynek – a „szökések”, **elkőborlások megakadályozása**. Egy évvel ezelőtt úgy gondolták erre alkalmas ez az eszköz.

Az intézmény nem zárt, az utcafronti kapu állandóan nyitva van. A demens személyek többször elkőboroltak, ennek megakadályozása céljából választották az eszközt.

Csak a **demens lakóknál használják**, azok közül is annál, aki önmaga (vagy a hozzátartozó által) hozzájárul a használatához, és akinél fennáll a „szökés” veszélye.

A gyártó cég műszeres felmérést végzett a hatótávolság mérése miatt, amely arra irányult, hogy hány db erősítő szükséges és hova.

Magyarországi Református Egyház Zsinati Hivatala
Pályázati Iroda
1146 Budapest, Abonyi utca 21.
telefon: +36-1-460-0700
1440 Budapest, 70 Pf.: 5
palyazatok@reformatus.hu
www.reformatus.hu

EFOP-1.9.8-17-2017-00002 Egyházi és civil szervezetek szociális közfeladat ellátásának támogatása

4

Az intézmény munkatársai miután megismerték az eszköz használatát, azt igyekeztek a célszemélyek számára bemutatni. A **bemutatás**ban fontos attitűd volt a lakók ismertetése mellett a lakók bizalmának teljes mértékű megszerzése. A bizalom megszerzése amiatt volt fontos, mivel az eszköz, maga a karperec, fizikai értelemben is a testükre, a csuklójukra került felhelyezésre. Tehát szóban **tájékoztatták a lakókat**, erről nincs írásos anyag. 60%-uk szívesen fogadta.

A **munkatársakat** több alkalommal **tájékoztatták** előadások formájában, ahol az eszközöket bemutatták, a használatukkal kapcsolatban tájékoztatást kaptak. Használati útmutatóval is rendelkeznek írásban.

A már említett, mondhatni empátiás ismertetés nem mindenkinél vezetett eredményre, volt olyan lakó, aki nem tudta elviselni az idegen tárgy hordozását a karján. Természetesen voltak olyanok is, akiknek hosszabb időre volt szükségük ahhoz, hogy megszokják és elfogadják a karperec viselését.

Az eszköz **hátránya**, hogy a karperec durva műanyagból készült, amely a csuklón bőrpirosodást okozhat. **Előnye**, hogy nem vágható műanyagból készült. Egy lakó szedte eddig le magáról a karperecet.

A karperecet levágni, tépni elvileg nem lehet. Négy darab csillagsavarral van rögzítve a csuklónál. Egyebekben víz, csepp, por és ütésálló.

Az egy év alatt (amióta használják), a visszajelző készülék egyszer leesett. Kijelzője csíkos lett. A munkatársak a nyakukba akasztva, vagy a zsebükben elhelyezve használják a vevő készüléket. A nyakba akasztás gondot jelent mosdatás, tisztázás, etetés közben. A nyakba akasztást lehetővé tevő rész már leszakadt az eszközről. Csak egy darab visszajelző készülékük van, sérülés esetén nem tudják azonnal pótolni. A készülék angol nyelvű, amely a gondozók számára megnehezíti a kezelését. Az intézmény munkatársainak elmondása szerint nehézséget okoz a készülék kijelzőjének mérete is – nehezen olvashatók az információk a kijelzőn.

Magyarországi Református Egyház Zsinati Hivatala

Pályázati Iroda

1146 Budapest, Abonyi utca 21.

telefon: +36-1-460-0700

1440 Budapest, 70 Pf.: 5

palyazatok@reformatus.hu

www.reformatus.hu

EFOP-1.9.8-17-2017-00002 Egyházi és civil szervezetek szociális közfeladat ellátásának támogatása

5

A „szökést” jelző karperec mellett **hagyományos nővérhívó készülékkel rendelkeznek**, mely ettől a rendszertől független. Mindkét eszköz használatával elégedett az intézmény.

Az intézmény más eszköz bevezetésében nem gondolkodik.

A lakók elkóborlását sikerül kivédeni. Elmondásuk szerint nagy segítség volt télen, amikor jelzett a készülék ha kiszökött egy demens, és nem volt az a veszély, hogy nem talál vissza, elesik, megfagy.

Véleményünk szerint negatív dolog lehet, hogy a készülék ugyanolyan jelzést ad le akkor is ha az ellátott az udvarra távozik, és akkor is, ha az utcára távozik. A látogatás során azt tapasztaltuk, hogy a készülék akkor is jelez, amikor az épületbe befelé jön az ellátott. Célszerűbbnek tartanánk, ha a jelzések megkülönböztethetőek lennének.

Negatív tapasztalat az volt, hogy kicsi a kijelzője a vevő egységnek, ugyanakkor ez előny is, mert elfér a zsebben.

A **lakók állapotának változása** befolyásolja az eszköz használatát. Amennyiben valakinek az állapota úgy romlik, akkor javasolják az eszköz használatát.

A gyártó cég elmondása szerint az ellátottak igényeihez tudnának igazodni további eszközök tekintetében, amennyiben azt az intézmény szükségesnek látná.

A demens lakók az eszköz bevezetése óta, az önállóságuk megtartásával, de mégis fokozottabb felügyelet és biztonságosabb körülmények között élhetik a mindennapjaikat. Ez segíti a nővérek munkáját is.

